

Ny utsatt eksamen våren 2023 – HOVBVP-SOS 102

Del 1 - jussdelen består av 4 delspørsmål – 1, 2a, 2b og 3. Alle spørsmål skal besvares. Det er ikke tilstrekkelig å bare gjengi eller vise til aktuelle lovbestemmelser.

Del 2 – sosiologi- og velferdsstatsdelen, består av ett spørsmål i to deler. Bruk pensum.

Jussdelen teller 2/3 og sosiologidelen 1/3 av den endelige karakteren.

Del I – Praktikumsoppgave juss

Lars Holm (40) kommer til sosialkontoret i Lilleby for å søke om stønad til livsopphold etter sosialtjenesteloven. Han er enslig, barnløs og jobber deltid for et byggefirma. Han tjener i tillegg litt penger «på si» ved å ta forskjellige småjobber for venner og bekjente. Han har i de senere årene fått et problem med spilleavhengighet, som gjør at han i perioder er fullstendig blakk. Da har han iblant oppsøkt sosialkontoret for å få stønad til livsopphold. Dette har han noen ganger fått innvilget, andre ganger har han fått avslag.

Denne gangen møter han en ny saksbehandler, Peder Ås, som er nyansatt i sosialtjenesten. Peder synes det er noe kjent ved Lars, men klarer ikke å huske hvem han er, mens Lars på sin side gjenkjenner Peder med en gang. Ingen av dem nevner noe om dette for den andre. Lars forklarer sin situasjon, og leverer noen attester og kontoutskrifter for å dokumentere sin pengened. Peder lover å behandle saken raskt, og Lars forlater kontoret.

Da Peder jobber videre med saken samme dag, husker han plutselig hvem Lars er. De to gikk i samme klasse på ungdomsskolen, og hang en del sammen i fritiden fordi begge hadde interesse for sjakk. Da de begynte på videregående ble det imidlertid en konflikt mellom dem, fordi begge var forelsket i den samme jenta. Konflikten toppet seg i form av et kort slagsmål etter noen flasker øl en sen lørdagskveld. Begge fikk noen skrammer og blåmerker fra slagsmålet, men ingen ble direkte fysisk skadet. Etter dette ble det fullstendig brudd i vennskapet dem imellom, og begge var for stolte til å gjøre noe for å endre dette. Jenta ble kjæreste med en helt annen gutt. Kort tid etter flyttet Peder til nabobyen, og de to har ikke sett hverandre siden.

Peder blir i tvil om han er habil til å behandle denne saken, men han mener at det ikke kan være noen tvil om at Lars Holm har høy nok inntekt til å kunne sørge for sitt livsopphold selv, slik at det må være helt greit at han fatter et vedtak om å avslå søknaden. Han skriver likevel et kort notat om hvordan han har vurdert sin egen habilitet, og lagrer det i journalen til Lars.

1. Er Peder Ås habil etter forvaltningslovens (lov 10. feb. 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker) regler mht. å kunne behandle søknaden fra Lars Holm? Drøft og avgjør.

Lars Holm blir svært sint og fortvilet over avslaget på søknaden. Han er sikker på at avslaget skyldes den gamle krangelen med Peder, og oppsøker ham på kontoret for å konfrontere ham med dette. Peder nekter for at krangelen har noe med avslaget på søknaden å gjøre, og sier at det er for seint å komme trekkende med dette nå. Han sier også at han har skrevet et notat hvor han har vurdert og begrunnet sin egen habilitet. Lars krever da å få se dette notatet øyeblikkelig, men Peder nekter. Peder mener å ha full rett til å avslå kravet om innsyn i notatet etter forvaltningslovens regler om innsynsrett (kap. IV), mens Lars mener at det er viktig for ham å få innsyn i notatet for å kunne begrunne en klage på vedtaket om avslag på stønaden.

2. a) Har Lars Holm rett til å få innsyn i notatet som Peder har skrevet? Drøft og avgjør.

b) Uavhengig av hva som blir konklusjonen på 2 a), kan Peder gi Lars innsyn selv om Lars eventuelt ikke har rett til det? Begrunn svaret kort ut fra loven.

Lars Holm tenker at det er nytteløst å klage på vedtaket, men han er fortsatt sint på Peder, og derfor går han til lokalavisen og forteller om saken sin og den gamle konflikten med Peder Ås. Journalisten ringer til Peder samme dag og ber ham om en kommentar til neste dags nyhets sak om dette. Peder vil ikke uttale seg til avisen, og begrunner dette med at han har taushetsplikt. Journalisten sier at Lars Holm har gitt ham skriftlig fullmakt til å oppheve taushetsplikten, og at Peder derfor må svare på kritikken fra Lars. Peder sier at dette ikke gir ham noen plikt til å uttale seg om saken, og avslutter samtalen.

3. Har Peder Ås plikt til å uttale seg til lokalavisen om denne saken? Drøft og avgjør med grunnlag i lov.

Del II – Sosiologi- og velferdsstatsdelen

Sjakkklubben til Peder og Lars hadde i sin tid medlemmer fra det lokale fengselet. Noen av fangene var gode sjakkspillere og representerte klubben da de deltok i turneringer, hvis de fikk permisjon fra soningen. Sjefen til Peder har flere ganger oppfordret de ansatte til å ta initiativ til å finne flere arenaer for å treffe brukerne. Møtet med Lars ga Peder en ide om å gjenopplive den gamle sjakkklubben.

4. Redegjør for de forskjellige måtene velferdsstaten trekker sivilsamfunnet inn i arbeidet. Diskuter også kort hvilke roller sivilsamfunnet kan spille i velferdsstatens omstillinger.